

چهاردهای کاغذی

مجموعه کاریکاتور

سرینا شیخی

AVINEH PUBLICATION

نشر آوینه

سرشناسه : عبدشبیخی، نسرین، ۱۳۶۸ -
عنوان و نام پدیدآور : چهره‌های کاغذی : مجله کاریکاتور / نسرین شبیخی.
مشخصات نشر : تهران : آوینه، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری : ۷۲ ص.؛ مصور (رنگی)؛ ۲۱/۵×۲۹/۵ م.
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۹۵۷۵۲-۰۰۶
وضعیت فهرست نویسی : فیبا
موضوع : کاریکاتورها و کارتون‌ها — ایران
رده بندی کنگره : ۱۳۹۵ ج ۹ ع ۱۷۲۹ NC
رده بندی دیویی : ۷۴۱/۵۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی : ۴۲۰۴۳۳۴

نام کتاب: چهره‌های کاغذی
نویسنده: نسرین عبد شبیخی
ناشر: آوینه
گرافیک و آماده سازی: آتلیه نشر آوینه (نگار بیضایی دوست)
شمارگان: ۵۰۰ نسخه
قیمت: ۲۷۰۰۰ ریال
نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۵
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۵۷۵۲-۰۰۶
تلفن پخش: ۰۹۱۹۲۲۴۲۰۱۷
avinehpub@gmail.com
www.avinehpub.ir

مجموعه چهره‌های کاغذی شامل اولین سری از تصاویر مشاهیر دنیا در قالب کاریکاتور با زبانی نو و متفاوت از مبتکر این سبک، نسرین عبد شیخی می‌باشد. این مجموعه از سال ۱۳۹۰ تا به امروز مسیر رشد خود را به لحاظ کمیت و کیفیت هنری طی نموده است. وی با تکیه بر آموزه‌های آکادمیک و تجربه‌ی تکنیک‌هایی در هنرهای تجسمی از جمله نقاشی، طراحی، صنایع دستی، عکاسی، گرافیک و چاپ، همچنین با پژوهش در تاریخ هنر بر آن شد تا با استخدام ابزارهایی که مدت‌هاست بازنشسته و محزون مانده‌اند؛ همچنین با بکارگیری نگاهی متفاوت و مبتکرانه راهی نو پیش گیرد. تا در این مجموعه چهره‌های حک شده بر سینه‌ی تاریخ را به نوعی منحصر به فرد و به غایت ناب به دنیای بصری به تماشا گذارد.

عنصر اصلی تمام چهره‌ها، کاغذها، مانالها، دور ریز می‌باشد و در تکمیل، عناصر دیگری چون رنگ، گاهی کولاژ، جعبه، عینک و سایر ابزارهای در دسترس هنرمند و صنعتی دیده می‌شود که با رعایت مبانای هنرهای تجسمی در کادری مناسب سازمان‌دهی شده و خروجی کار با تکنیک‌های نورپردازی در عکاسی و هنر دیجیتال به سرانجام رسیده است.

بیننده در این آثار با کمی دقت از هر چیزی ردپایی می‌یابد، معماری، موسیقی، سینما، ادبیات، خوشنویسی، فیزیک، روانشناسی و سایر علوم که در هزاره سوم بشر را به یک موتور جستجو تبدیل کرده‌اند. گاهی از فلسفه، هنر شرق دور، هنر سنتی ایران، هنر انسان‌های ماقبل تاریخ یا حتی هنر کودکان آموزش ندیده در جوامع بدوی!

توضیح خواستن در مورد آثارش برای او که از سه سالگی نقاشی این پل ارتباطی گفتمان در زندگی بوده، شاید بسیار سخت‌تر از فردیست که به واسطه کلمات یا تمرین و مطالعه با زبان تصاویر آشنا شده است. تا جایی که به گفته خود او، قبل از ادای کلمات ناخودآگاه تصویر آن‌ها را می‌داند. به گونه‌ای که مقوله کلمات و گفتار برایش پیچیده بوده و نتوانسته با آنان رفیق باشد.

از زبان خالق این آثار: نمی‌توانم به ذات این کار برجسب دقیقی مثل کاریکاتور یا نقاشی بزنم. زمان اجرای کار احساس زنده بودن را تجربه می‌کنم، همچون خلق یک سمفونی که گاهی کلمات هرگز قادر به بیان و توصیف احساسات آن‌ها نیستند. اساتید بزرگ کاریکاتور، ردپا از ویژگی‌هایی خاص را در این آثار یافته‌اند که سبب می‌گردد سبک اجرایی این آثار به هنر کاریکاتور نزدیک‌تر شود تا جایی که آثار بنده در سطح بین‌المللی نیز با همین نام مطرح گردید و موفقیت‌های داخلی و بین‌المللی مهر تاییدی بر این نوع نگرش می‌باشد. در خلق این آثار با توجه به علاقه و احترامی که برای هنر دیجیتال قائل هستم، هنر دست را در اولویت قرار داده و تکنیک دیجیتال را در خدمت آن گرفته‌ام. این امر سبب گردیده تا از خلق یک اثر با چسباندن تکه‌های دور ریز همچون کالک باطالع احساس خوشایندی را تجربه کنم که بارها و بارها اثرات آن را در چشمان بینندگان این تکنیک مشاهده نمودم.

در این مجموعه سعی بر این است که نام، شاید تا بیخ که اکثراً افراد تاثیرگذار جوامع بشری بوده‌اند، زنده نگه داشته شود. تا به این نکته یادآور گردد که در باب ذهن بشر، تصاویر نیکی و پلیدی، ظلم و ستم یا خدمت و ویرانگری تا ابد می‌ماند!

باشد به نیکی، همه نام و یادمان

بیش از چند دهه است که وقت و سرمایه‌گزاری زیادی روی هنر و هنرمندان جوان صورت گرفته و برنامه‌ریزی‌های دقیقی شده است و یکی از این برنامه‌ریزی‌ها برپایی جشنواره‌های مختلف ملی و بین‌المللی بخصوص در سطح جوانان بوده است. من نسرین شیخی را برای اولین بار در یکی از این جشنواره‌ها دیدم. جشنواره‌ی بین‌المللی جوانان که هر ساله در یکی از شهرستان‌های ایران برگزار می‌شود. من علاوه بر داوری، سمت استاد راهنما و استاد کار را هم بعهده داشتم؛ او را دختری بسیار جدی با نگاهی نافذ و به دور از حاشیه دیدم که با اعتماد به نفس بالایی قلم در دست داشت و به کاغذ خیره شده بود و فکر می‌کرد و سپس اتود می‌زد. در پایان مهلت سه روز کار او بعنوان نفر دوم انتخاب شد. همان موقع با خودم گفتم که یک هنرمند با استعداد دیگر به جام به هنری ایران افزوده شد. سال بعد او باز هم شرکت کرد و این بار مقام اول را کسب کرد. در طول سال‌های بعد، بارها نام او را همانطوریکه حدس می‌زدم در اخبار هنری ایران و جهان دیدم که جوایز متعددی را کسب کرده است.

پیشرفت او باور نکردنی بود. او آنقدر موفق شده بود که من بعنوان دبیر در یک جشنواره بین‌المللی که برای کشورم اهمیت زیادی دارد از او دعوت کردم که در کنار داوران مطرح بین‌المللی نظیر آجیم سولاج و محی‌الدین کوراوغلو و کامبیز درمبخش، در داوری آثاری که به جشنواره رسیده بود، به داوری بپردازد و او نیز بخوبی از پس اینکار برآمد و انتخاب بی‌نقصی داشت. جوان و حسابات نسرین شیخی بسیار عالیست بطوریکه در عرض چندسال صاحب سبکی خاص و منحصر بفرد شده که نظیرش را کمتر دیده‌ام. او خیلی جوان است و آینده‌ای درخشان در انتظار اوست. کشورم بوجود نسرین که از بانوان هستند و با استعداد است افتخار می‌کند.

بهمن عبیدی

کاریکاتور و کارتونیت - مدرس کاریکاتور ایران - پاییز ۱۳۹۴

نسرین شیخی را سال‌هاست می‌شناسم. شاید از زمانی که هنوز هیجانانگیز خط خطی‌های کودکانه‌اش را سر کلاس‌های درسش هم داشت. درست در دوران نوجوانی‌اش، جرات کرد و نشانم داد. وقتی به اولین کارهایش نگاه کردم آنقدر او را جلدتر از کلاس خودش و حتی من که به او یاد می‌دادم دیدم که چشمانم برقی زد و گفتم باید ادامه دهی، تو متفانت از بقیه خواهی بود. به آهستگی پیش رفت، بی سرو صدا ولی با گام‌های بلند؛ نوجوانی‌اش را با گرافیک گذراند. در دهکده نقاشی، اما کاریکاتور همچنان با او بود.

نسرین شیخی با تصاویر کاغذی‌اش به همه جا سرک کشیده و خود را به عنوان بانوی هنرمند و قدرتمند عرصه گرافیک ایران به جهانیان معرفی کرده است. او مفهوم خط، نقش، رنگ، مواد و مصالح را می‌شناسد و از همه مهم‌تر مفهوم اثرش را در می‌یابد.

بزرگان کاریکاتور ایران و جهان او را ستایش کرده‌اند و او را صاحب سبک می‌دانند. چرا که سبکش متفاوت است. چهره‌های بزرگان دنیا را با هویت اصلی‌شان به تصویر کشیده و مرزها را با آن‌ها در نور دیده است.

نسرین شیخی هنرمندی است که باز هم مثل دوران نوجوانی‌اش آرام و بی صدا در گوشه‌ای طراحی می‌کند و دست به خلق شخصیت‌هایی می‌زند که به یادش تا بی‌نهایت مفهوم آن شخصیت‌ها پیش می‌روند.

هنوز هم با دیدن آثار او چشمانم برق می‌زند و می‌دانم که باز هم جلوتر از بقیه به پیش‌تر از خود می‌رود و در آسمان هنر ایران می‌درخشد.

چهره‌های کاغذی نسرین شیخی اولین معرفی مکتوب از اوست که می‌تواند چشمان هر بیننده‌ای را برق بیندازد، بیننده با آن همسو شود و از سبک ویژه این بانو لذت ببرد. می‌دانم چنین است؛ چرا که نسرین شیخی را سال‌هاست می‌شناسم.

مهناز فرهنگ (نویسنده و مدرس دانشگاه)